

Chata Češka koča v roce 2000, před oslavami 100. výročí otevření.

Chata stojí pod severními stěnami 2558 m vysokého vrcholu Grintavec, nejvyššího vrcholu Kamnických a Savinjských Alp, na okraji skalního prahu v kotlině Zgornji Ravne ve výši 1543 m na území dnešního Slovinska.

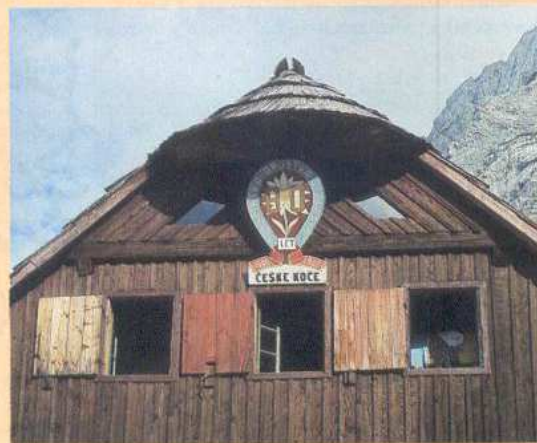
Česká chata.

ČEŠKA KOČA

Češka koča – Česká chata je i symbolem organizovaného alpinismu v našich zemích. Připomíná období konce 19. století, ve kterém na území naší republiky existovalo mnoho aktivních alpských horských spolků, které svou činnost směřovaly do oblasti Alp. Tyto spolky postavily koncem 19. století a začátkem 20. století v Alpách více než 20 horských chat nebo nouzových ubytoven.

Ladislav Jirásko

Chatu Češka koča postavil Pražský odbor Slovinského planinského družstva v Praze (ve Slovinsku pak Češka podružnica SPD) v roce 1900. Slavnostní otevření chaty bylo ve čtvrtek 26. 7. 1900 v 10.00 hod dopoledne. Při otevření chaty bylo přítomno 250 účastníků, z toho 70 hostů a alpinistů z Prahy a Čech. Chatu slavnostně otevřel tehdejší předseda Pražského odboru SPD prof. Karel Chodounský, který byl duší a velkým protagonistou tohoto projektu. Slavnostní mši a vysvěcení chaty provedl Jakub Aljaž, farář z Mojstrany – významný představitel tehdejšího organizovaného alpinismu i planinstva v oblasti Julských a Kamnických a Savinjských Alp. Mezi hosty a účastníky slavnostního otevření chaty bylo mnoho významných osobností této doby – Slovinců, Čechů i Němců – prof. Orožen, J. Pogačnik, dr. J. Tominšek, F. Kocbek, pražský poslanec dr. Franta, prof. Dvorský, dr. Práchenský, L. Mareš, dr. K. Frühschauf a další. Za prvé dva měsíce po otevření chaty navštívilo v roce 1900 chatu celkem 442 osob.

Dne Datum	Jméno a bydliště turistů Ime in stanovišče turistova Name und Wohnort des Touristen	Člen alpského spolku Član planinskega društva Mitglied eines alpinen Vereines	platil je placal hat gezahlt	
			za na posalo für die Benutzung	<table border="1"> <tr> <td> <p>členovství v posteli Einwohner im Jahr, per Kocher des Bergwirts bei der Anmeldung des Hütten am Tage</p> </td> <td> <p>členovství v posteli pernoční v postelji des Hüttenwirts am Tage</p> </td> </tr> </table>
<p>členovství v posteli Einwohner im Jahr, per Kocher des Bergwirts bei der Anmeldung des Hütten am Tage</p>	<p>členovství v posteli pernoční v postelji des Hüttenwirts am Tage</p>			
22/7 1900	Lisostner Frisko dij. mesto oficijal Ljubljana	S.p.d.		
22/7 1900	Janko Polgar deželni računski oficijal Ljubljana	Slo. plan. društvo		
22/7 1900	Gaspar Janko o.k. Blagajniški oficijal Ljubljana	Slo. plan. društvo		
22/7	Schweiger Karl dij. oficijal Ljubljana	S.P.D.		
1917	Turista neznámého puvča s osi drem kromskem			
1917	J. J. J. J.	S.P.D.		
	J. J. J. J.			
1917	J. Han. Pouchinský	S.P.D.		

Pražský odbor SPD byl založen 24. 6. 1897 v Praze, zakládajícím předsedou tohoto odboru byl prof. K. Chdounský. O tři roky později v době otevření chaty měl odbor 391 členů. Odbor postavil chatu z dobrovolných sbírek svých členů i ostatních přispěvatelů. Celková finanční částka, kterou se podařilo během dvou let na stavbu chaty získat, představovala v té době úctyhodný obnos – 28 896,70 Kč.

Chata byla až do konce 1. světové války ve vlastnictví Pražského odboru SPD v Praze. Po rozpadu Rakouska-Uherska a po vzniku nových legislativních norem v samostatné Československé republice byla chata převedena do vlastnictví slovenské organizace Slovensko planinsko društvo se sídlem v Lublani později v Kranji. Chata byla od svého otevření provozována v letním období obvykle od poloviny června do konce září vždy jako chata s obsluhou, chataři se starali o zásobování i provoz chaty. Chataři byli vždy horalé z okolních obcí Zgornje Jezersko, Kokra nebo Ribnice. V letech 1942 – 1947 byla chata zavřena. Po skončení 2. světové války byla chata v roce 1949 převedena do vlastnictví Planiského družstva Zgornje Jezersko. PD Zgornje Jezersko je vlastníkem chaty dodnes.

Česka koča byla postavena ve stylu typické české chalupy se šindelovou střechou a tento svůj vzhled a ráz byl chatě zachován do dnešních dnů. Chata byla několikrát opravována a rozšiřována do dnešní velikosti. Největší opravy proběhly po skončení 2. sv. války – v roce 1945 prakticky každý obyvatel obce Zgornje Jezersko přispěl

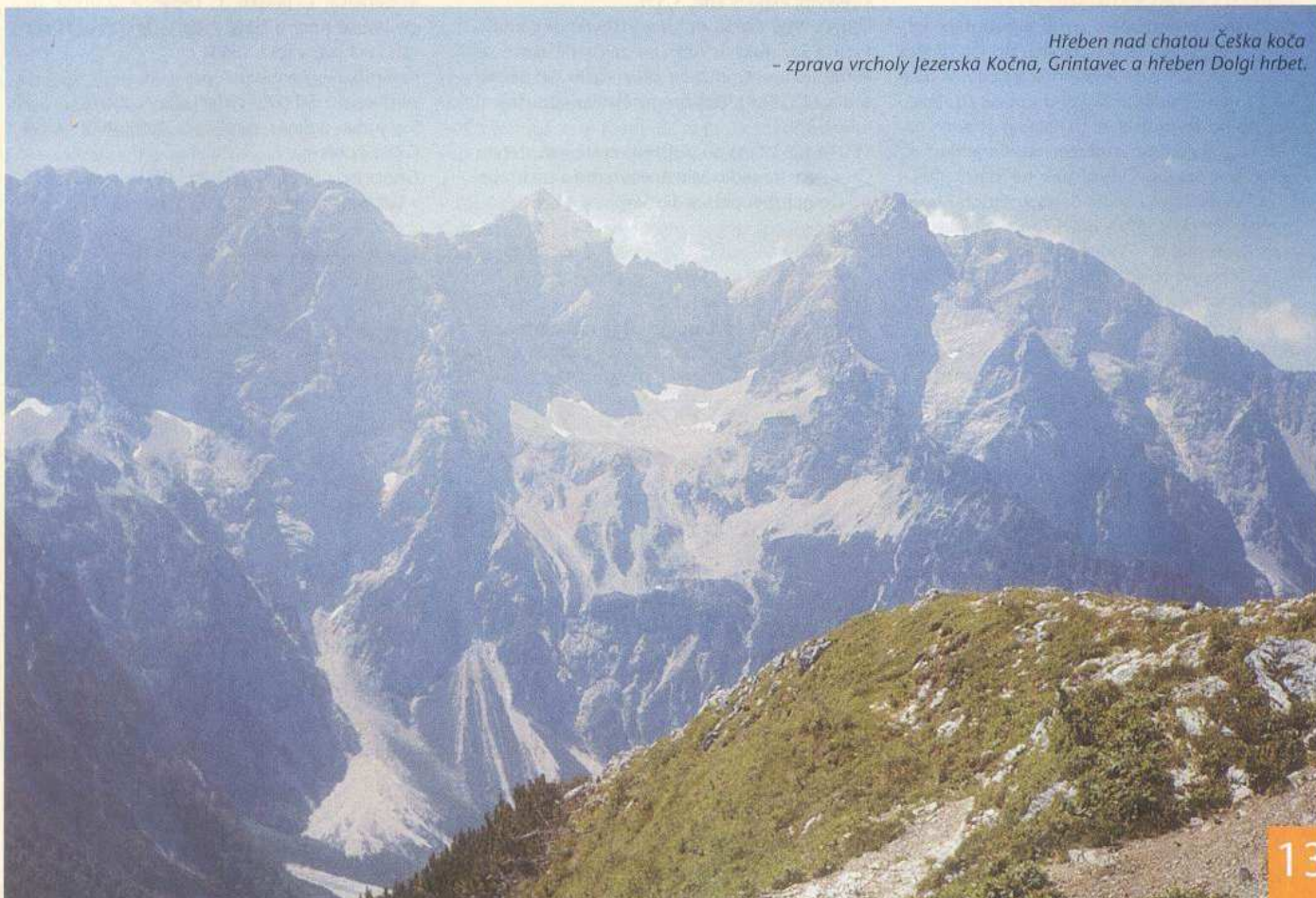
Česka koča 26. 7. 1990 v den oslav 90. výročí otevření chaty, v tento den se slavnosti účastnilo okolo 3000 domácích i zahraničních hostů. Na slavnosti bylo přítomno i 90 občanů z ČR i zástupci Sekce VHT KČT. Všichni naši zástupci byli přivítáni bouřlivými ovacemi – bylo to symbolické poděkování po mnoha desetiletých pauzách.

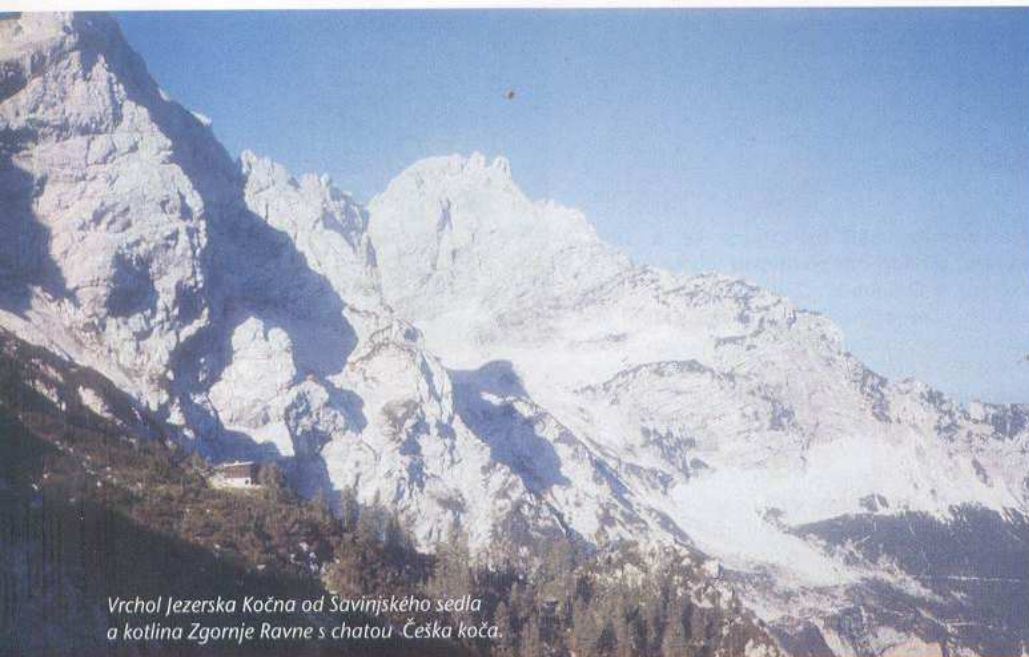
k obnově a znovuzprovoznění této chaty, nadšení obyvatel této horské obce zaměřené na záchranu chaty bylo nebyvalé a všechny obyvatele velmi sblížilo. Později v r. 1954 byl vybudován od výše položeného ledovce 600 m dlouhý vodovod do chaty, v roce 1973 byla chata elektrifikována, v období 1957 – 1958 byl rozšířen počet lůžek z původních 12 na 30 a navíc byla na půdě zřízena společná noclehárna pro 10 osob. Koncem července 1969 byla uvedena do provozu nákladová lanovka, která umožňuje plynulé a jednoduché zásobování chaty. V zimě 1977 byla však chata velmi těžce poškozena obrovskou sněhovou lavinou a následující dvě sezony byly věnovány poměrně rozsáhlým opravám chaty. V roce 1989 byla provedena rozsáhlá rekonstrukce střechy – vyměněno a nově upevněno bylo 4800 šindelů.

Na tomto místě je nutné připomenout našim al-

▲ První návštěvníci na chatě Česka koča.

Hřeben nad chatou Česka koča
– zprava vrcholy Jezerska Kočna, Grintavec a hřeben Dolgi hrbet.

Vrchol Jezerska Kočna od Savinjského sedla a kotlina Zgornje Ravne s chatou Češka koča.

pinistům, turistům i ostatním horalům, kteří chatu již navštívili nebo ji navštíví v nejbližší budoucnosti, i další zajímavé informace o této chatě. Od roku 1960 převzala správcovství a chatařství na Češke kočce rodina Karničarů z malebné obce Zgorje Jezersko. Legendární a mezi všemi planinci v celém Slovinsku velmi oblíbený byl především Andrej Karničar. Ten vládl na chatě od roku 1960 až do své smrti v roce 1997. Dnes je chatařem je ho syn Drejc Karničar. Rodina Karničarů je i dnes velmi známá mezi alpinisty na celém světě, třetí syn Andreje Karničara Dav v roce 2000 úspěšně sjel jako první skialpinista na lyžích z vrcholu Mount Everestu. Český návštěvník, pokud se chová slušně a komunikativně, je na chatě vždy vítaným hostem a téměř vždy získá nějakou malou výhodu např. i mimořádnou slevu za ubytování na chatě. V jídelně a v prostorách pro hosty je několik zachovalých dobových fotografií i jiných dokumentů ze slavnostního otevření chaty. Kdo má zájem může se přímo od chataře dozvědět informace o historii i o aktuálním stavu chaty, která je i velkým symbolem českého alpinismu.

informace

ČEŠKA KOČA, 2801 m

Chata je ve vlastnictví PD Zgornje Jezersko a je každoročně otevřena od poloviny června do konce září, v květnu a v říjnu pak o sobotách, nedělích a svátcích. Ubytovací kapacita je 40 lůžek v šesti pokojích a 30 lůžek je k dispozici na dvou společných noclehárnách, v jídelně je místo pro 70 hostů, charakteristická pro tento prostor je kachlová pec. V zimním prostoru je 6 postelí, WC a umyvadlo se studenou vodou. Tel. na chatu – mobil 00386 41 615 624 nebo chatař 00386 4 254 1314. Chatařem je Drejc Karničar.

PŘÍJEZD DO OBCE ZGORNJE JEZERSKO:

Osobním automobilem nebo autobusem nejlépe přes Videň a po dálnici do Štýrského Hradce (Graz) a do Mariboru a Celje. A dále do Lublaně a údolím Kokry do obce Zg. Jezersko. Nebo je možné ze Štýrského Hradce pokračovat po dálnici směrem na Klagenfurt až do Völkermarktu. Odtud pak po státní silnici přes Eisenkappel a sedlo Seebergsattel – Jezersko sedlo (1216 m) dojet do Zg. Jezerska. Vzdálenost Brno – Videň – Maribor – Lublaň a Zg. Jezersko je cca 700 km, pojedete-li přes Eisenkappel a Jezersko sedlo ujedete cca 600 km.

Autem lze dojet ze severního okraje Zg. Jezerska od jezera Planšarsko jezero po lesní cestě až k dolní stanici nákladové lanovky na chatu – zde možnost parkování, od jezera cca 15 km.

PŘÍCHODY K CHATĚ:

1. Z obce Zgornje Jezersko od hotelu Kazivo přes most směrem k jihu většinou lesem až na sedlo Makekov preval (1230 m), které odděluje doliny Makekova Kočna a Ravenska Kočna. Dále po chodníku nejprve většinou klečí, později po skalnatých úsecích až k chatě. 2 h.

2. Od jezera Planšarsko jezero (k jezeru možné dojet autem po asfaltové cestě z obce k severu, cca 3 km) po značené cestě dolinou Ravenska Kočna kolem samoty Ancelj (až sem po lesní cestě sjíždí osobními auty až k dolní stanici

nákladové lanovky k chatě), na konci planiny dle značení výstup lesem k rozcestí zn. cest (zprava přichází zn. cesta ze Zg. Jezerska). V závěru klečí a skalnatými úseky výstup až k chatě. Od jezera 2 h.

3. Od dolní stanice nákladové lanovky k chatě po značené cestě nejprve poměrně strmý výstup lesem až k rozcestí, kde zprava přichází cesta ze Zg. Jezerska. Nakonec výstup po stejné cestě jako add 1. Cca 1,5 h.

VRCHOLY:

JEZERSKA KOČNA (2539 m) po zn. cestě Křemžarjeva pot – velmi obtížná zajištěná cesta s velkými expozicemi, 3,5 h.

GRINTAVEC (2558 m - nejvyšší vrchol Kamnických a Savinjských Alp) po zajištěné cestě severní stěnou Grintavce přes sedlo Mlinarsko sedlo (2358 m), obtížné s několika vzdušnými místy. 3 h.

SKUTA (2532 m) po zajištěné cestě sev. stěnou Grintavce na sedlo Mlinarsko sedlo a po hřebenu Dolgi hrbet přes sedlo Škrbina, 4 h.

lidé & HORY

KOROŠKA RINKA (2429 m) kuloárem Žrelo kolem chaty Kranjska kočca na Ledinah na sedlo Jezersko sedlo. Odtud podle značení do severních stěn a po exponované zajištěné cestě severní stěnou na vrchol. Těžké, 4,5 h.

VRATA (1802 m) vyhlídkový vrchol na hřebenu oddělujícím doliny Makekova Kočna a Ravenska Kočna, značená cesta, 0,5 h.

MAPY A PŘUVODCE:

M.Čepelka, L. Jirásko: Kamnické a Savinjské Alpy, vydal oddíl VHT TJ Slovan Lysá n.L. v roce 1980

M.Čepelka, L. Jirásko, L. Leder, A. Záruba: Jugoslávské hory a řeky, vydal oddíl VHT TJ Slovan Lysá n.L. v roce 1983

Kamniške in Savinjske Alpe, zemljevid 1:50 000, vydal GZS v Lublani Savinjska dolina, zemljevid 1:50 000, vydal GZS v Lublani

Grintavci, zemljevid 1:25 000, vydal GZS v Lublani

